

**ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ СЕНАТИНИНГ
БИРИНЧИ МАЖЛИСИДАГИ НУТҚИ**

Ассалому алайкум, қадрли дўстлар!

Ҳурматли Сенат аъзолари!

Авваламбор, бугун сиз, азизлар билан учрашиб турганимдан ва шу фурсатдан фойдаланиб, барчангизга ўзимнинг чуқур ҳурматимни билдириш, сиҳат-саломатлик, бардамлиқ, тинчлик-омонлик тилашдан баҳтиёрман.

Сизларни сайловчиларимиз, халқимизнинг юксак ишончини қозониб, сенатор деган шарафли номга сазовор бўлганингиз билан самимий табриклаб, фаолиятингизда янги омадлар тилайман.

Ҳаммамизга маълум: роппа-роса ўн йил олдин парламентимизни — бир палатали Олий Мажлисимизни икки палатали парламентга ўзгартирган эдик. Яъни қўйи палата — профессионал асосда доимий фаолият кўрсатадиган

Қонунчилик палатаси ва юқори палата — вакиллик асосида иш олиб борадиган Сенатнинг вилоят, туман, шаҳар Кенгашлари депутатлари ҳисобидан, Ўзбекистонимизнинг ҳар қайси 14 та субъекти — Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридан сайланиши белгилаб қўйилди.

Бундай ўзгариш ва ислоҳотларни амалга оширишда чуқур маъно-мазмун борлигидан барчангиз албатта хабардорсиз.

Бу ҳақда гапирганда, қуйидаги масалага эътиборингизни жалб этмоқчиман.

Аввало, Ўзбекистонимизнинг узоқ ва бой ўтмишини, унинг ўзига хос, ўзига мос томонларини ва жуғрофий хусусиятларини ҳисобга оладиган бўлсак, мамлакатимиз таркибига кирадиган 14 та субъект — Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрининг ҳар бири ўз тарихи, керак бўлса, бошқалардан фарқ қиласидиган иқтисодий-ижтимоий белги ва аломатлари, бетакрор маданияти, анъаналари билан ажралиб туриши ҳеч кимга сир эмас. Ва бу ҳақиқатни ҳеч қачон ёдимииздан, хаёлимиздан чиқармасликни ҳаётнинг ўзи талаб қиласиди.

Иқтисодиётимиз қонуниятлари шуни тақозо этадики, агар ҳар қайси ҳудуд — бу вилоят, туман ёки шаҳар бўладими — уларнинг талаб ва эҳтиёжларини таъминлаш бўйича режаларимизни тузиш ва тасдиқлаш пайтида аввалимбор айни шу жиҳатларни инобатга олмасак, бундай сиёsat ҳеч кимни қониқтирумайди ва эртага турли муаммоларга дучор бўлишимиз турган гап.

Иккинчидан, парламентимиз ўз ваколатларини самарали амалга ошириши, ҳар томонлама асосли ва пухта қарорлар қабул қилиши учун зарур бўлган, замонавий парламентаризм фаолиятининг асосий мақсадини ташкил этадиган **мувозанат ва тийиб туриш тизимини яратишни** биз ўз олдимизга вазифа қилиб қўйган эдик.

Учинчидан, Қонунчилик палатаси ўз фаолиятини доимий **профессионал тарзда олиб боришини эътиборга олган ҳолда**, парламентнинг қонун ижодкорлиги **борасидаги ишининг сифатини кескин ошириш назарда тутилган** эди.

Тўртинчидан, Сенат асосан **маҳаллий Кенгашлар**, ҳудудларнинг вакилларидан иборат бўлишини ҳамда вакиллик вазифасини бажаришини

инобатга олиб, умумдавлат ва худудий манфаатларнинг мутаносиблигига эришиш кўзда тутилган эди.

Бешинчидан, аҳолининг мамлакат ижтимоий ва сиёсий ҳаётидаги иштироки кўламини янада кенгайтиришни мақсад қилиб, шу борада юқори палата — Сенатнинг вилоят, туман ва шаҳар вакиллик органлари депутатларидан сайланиши белгилаб қўйилган эди.

Ана шу мақсадлардан келиб чиқиб фикр юритадиган бўлсак, барчамизга аёнки, Сенат аъзолари аввало жойлардаги маҳаллий Кенгашларнинг депутатлари — вакиллари сифатида фаолият кўрсатади. Яъни сиз, ҳурматли сенаторлар, шуни яхши тушуниб олишингиз керакки, биринчи навбатда, сизларга ишонч билдириб, депутат этиб сайлаган ўз сайловчиларингиз олдида масъул ва жавобгарсиз.

Нега деганда, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри маҳаллий Кенгашларининг ҳар бири 6 нафар депутатни Сенатга вакил қилиб юборган экан, уларнинг ҳисоботини эшлиши ва фаолияти ҳақида хуносча чиқаришга албатта ҳақлидир.

Шу маънода, қабул қилинаётган қонунларнинг сифати ва таъсирчанлигини оширишда Сенатнинг ўрни ва аҳамияти, шу билан бирга, масъулияти нечоғлиқ катта эканини доимо ёдда сақлашингиз лозим. Чунки биз қаерда, қайси лавозимда ишламайлик, қайси сиёсий партияга аъзо бўлмайлик, умумдавлат манфаати, Ўзбекистон келажаги барчамизни бирлаштиради.

Сиз, ҳурматли Сенат аъзолари, бу муҳим масаланинг моҳиятини тўғри тушуниб, ўз фаолиятингизни айнан шу асосда ташкил этасиз, деб ишонаман.

Қадрли дўстлар!

Маълумки, мамлакатимизда икки палатали парламент иш бошлиши билан Президентнинг баъзи ваколатлари Сенатга ўтказилди. Сенат Ўзбекистон Республикаси Президентининг тақдимномасига асосан амнистия эълон қилиш, Ўзбекистоннинг чет давлатлардаги дипломатик ва бошқа вакилларини тайинлаш ва лавозимидан озод этиш масалаларини ҳал қилиш ваколатига эга бўлди.

Бундан ташқари, Сенат ижро этувчи ҳокимият органлари фаолияти устидан парламент назоратини амалга ошироқда. У ҳар йили давлат бюджети

лойиҳаларини кўриб чиқади, унинг бажарилишини назорат қилади, давлат идоралари раҳбарларининг ҳисоботларини тинглайди.

Бугунги кунда Сенат томонидан халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари фаолиятининг самарасини ошириш ва уларга услубий ёрдам кўрсатиш, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига сайловларни юксак демократик савияда ўтказиш борасида катта иш олиб борилмоқда.

Шу билан бирга, ҳаётнинг шиддат билан ўзгариб бораётгани, жамият ва давлат ҳаётининг барча соҳаларида биз амалга ошираётган демократик ислоҳотларни чуқурлаштириш вазифаси Сенат фаолиятини янада такомиллаштиришни талаб қилмоқда

Айни шу масалалар бўйича Олий Мажлис палаталарининг эртага бўладиган қўшма йиғилишида атрофлича гаплашиб оламиз.

Энди кун тартибига киритилган ташкилий масалага ўтадиган бўлсак, аввало, Сенат раиси ва унинг ўринбосарларини сайлаш тўғрисидаги масалани кўриб чиқишимиз зарур.

Маълумки, Конституциямизнинг 93-моддасига мувофиқ, Сенат раислигига номзод Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан тақдим этилиши белгиланган. Ана шу нормага биноан, кўпгина маслаҳатларга асосланиб, мен Олий Мажлис Сенати раиси лавозимига сенатор Нифматилла Тўлқинович Йўлдошев номзодини тақдим этмоқчиман.

Нифматилла Йўлдошев 1962 йилда Тошкент шаҳрида туғилган, хуқуқшунос.

2011 йилдан буён Ўзбекистон Республикаси адлия вазири лавозимида ишлаб келмоқда.

Н. Йўлдошев меҳнат фаолиятини Олмалиқ шаҳар прокуратурасининг иш ўрганувчиси лавозимидан бошлаб, прокуратура идораларида катта терговчи, бошқарма прокурори, бўлим бошлиғи, Бош прокуратура хузуридаги департамент бошлиғи, Бош прокурор ўринбосари лавозимларида хизмат қилган.

Меҳнат фаолияти давомида орттирган катта амалий ва ҳаётий тажрибаси, билими, касбий маҳорати ҳамда ташкилотчилик ва талабчанлик қобилиятини эътиборга олган ҳолда, Нифматилла Тўлқинович Йўлдошев Олий Мажлис Сенати раиси лавозимига ҳар томонлама муносиб номзод, деб ҳисоблайман.

Энди Сенат раисининг ўринбосарлари лавозимига номзодлар хақида гапирадиган бўлсак, мен бу вазифаларга қуидаги номзодларни тавсия этмоқчиман.

Сенат раиси ўринбосари лавозимига сенатор Светлана Боймирзаевна Ортиқованинг номзодини тавсия этаман.

Светлана Ортиқова 1962 йили Наманган вилояти Учқўргон туманида туғилган. 1987 йили ҳозирги Тошкент давлат юридик университетини тамомлаган. Мутахассислиги бўйича ҳуқуқшунос, кўп йиллар Ўзбекистон Республикаси Прокуратураси идораларида хизмат қилган, 2010 — 2014 йиллари Олий Мажлис Сенатининг Қонунчилик ва суд-хуқуқ масалалари қўмитаси раиси вазифасида фаолият кўрсатган.

2014 йилдан буён Марказий сайлов комиссияси раисининг ўринбосари вазифасида ишлаб келмоқда.

Ўйлайманки, бу кишини ҳам кўпчилик, шу залда ўтирганларнинг барчаси яхши билади. Аввало, унинг етарли билим ва тажрибасини, малака ва маҳоратини, обрў-эътиборини юксак баҳолайди, десам, хато бўлмайди.

Маълумки, Конституциямизнинг 86-моддасига асосан Сенат раиси ўринбосарларидан бири Қорақалпоғистон Республикасининг вакили бўлиши белгилаб қўйилган. Мен бу лавозимга ҳозирги вақтда Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси раиси вазифасида ишлаб келаётган сенатор Муса Таджетдинович Ерниязов номзодини тавсия этаман. Ўйлайманки, бу номзодни ҳам барчангиз яхши танийсиз, унинг меҳнат ва ижтимоий фаолияти ҳақида атрофлича маълумотга эгасиз.

Муса Ерниязов 1947 йилда Қорақалпоғистон Республикаси, Кегейли туманида туғилган, муҳандис-электрик. Меҳнат фаолияти давомида турли масъулиятли лавозимларда фаолият юритган ҳамда катта амалий тажриба тўплаган. Жумладан, қурилиш трестида муҳандис, участка бошлиғи, Қорақалпоғистон Республикаси уй-жой-коммунал хўжалиги вазири, Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитасининг раиси, Чимбой тумани ҳокими, Вазирлар Кенгаши раисининг ўринбосари лавозимларида ишлаган.

Муса Ерниязов Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси раиси, Олий Мажлис Сенати раисининг ўринбосари лавозимида ишлаган даврида ўзининг ташкилотчилик ва талабчанлик хусусиятларини кўрсатган.

Хурматли Сенат аъзолари!

Сенат раиси ва унинг ўринбосарлари лавозимига кўрсатилган номзодларни қўллаб-куватлайсизлар, деб ишонч билдиришга рухсат бергайсиз.

**PREZIDENT ISLOM KARIMOVNING O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI OLIY MAJLISI SENATINING BIRINCHI MAJLISIDAGI
NUTQI**

22.01.2015

Assalomu alaykum, qadrli do'stlar!

Hurmatli Senat a'zolari!

Avvalambor, bugun siz, azizlar bilan uchrashib turganimdan va shu fursatdan foydalaniib, barchangizga o'zimning chuqur hurmatimni bildirish, sihat-salomatlik, bardamlik, tinchlik-omonlik tilashdan baxtiyorman.

Sizlarni saylovchilarimiz, xalqimizning yuksak ishonchini qozonib, senator degan sharaflı nomga sazovor bo'lganingiz bilan samimiy tabriklab, faoliyatizingizda yangi omadlar tilayman.

Hammamizga ma'lum: roppa-rosa o'n yil oldin parlamentimizni – bir palatali Oliy Majlisimizni ikki palatali parlamentga o'zgartirgan edik. Ya'ni, quyi palata – professional asosda doimiy faoliyat ko'rsatadigan Qonunchilik palatasi va yuqori palata – vakillik asosida ish olib boradigan Senatning viloyat, tuman, shahar kengashlari deputatlari hisobidan, O'zbekistonimizning har qaysi 14 ta subyekti – Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahridan saylanishi belgilab qo'yildi.

Bunday o'zgarish va islohotlarni amalga oshirishda chuqur ma'no-mazmun borligidan barchangiz albatta xabardorsiz.

Bu haqda gapirganda, quyidagi masalaga e'tiboringizni jalb etmoqchiman.

Avvalo, O'zbekistonimizning uzoq va boy o'tmishini, uning o'ziga xos, o'ziga mos tomonlarini va jo'g'rofiy xususiyatlarini hisobga oladigan bo'lsak, mamlakatimiz tarkibiga kiradigan 14 ta subyekt – Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahrining har biri o'z tarixi, kerak bo'lsa, boshqalardan farq qiladigan iqtisodiy-ijtimoiy belgi va alomatlari, betakror madaniyati, an'analarini bilan ajralib turishi hech kimga sir emas. Va bu haqiqatni hech qachon yodimizdan, xayolimizdan chiqarmaslikni hayotning o'zi talab qiladi.

Iqtisodiyotimiz qonuniyatlarini shuni taqozo etadiki, agar har qaysi hudud – bu viloyat, tuman yoki shahar bo‘ladimi – ularning talab va ehtiyojlarini ta’minlash bo‘yicha rejalarimizni tuzish va tasdiqlash paytida **avvalambor** ayni shu jihatlarni inobatga olmasak, bunday siyosat hech kimni qoniqtirmaydi va ertaga turli muammolarga duchor bo‘lishimiz turgan gap.

Ikkinchidan, parlamentimiz o‘z vakolatlarini samarali amalga oshirishi, har tomonlama asosli va puxta qarorlar qabul qilishi uchun zarur bo‘lgan, zamonaviy parlamentarizm faoliyatining asosiy maqsadini tashkil etadigan muvozanat va tiyib turish tizimini yaratishni biz o‘z oldimizga vazifa qilib qo‘ygan edik.

Uchinchidan, Qonunchilik palatasi o‘z faoliyatini **doimiy professional tarzda olib borishini e’tiborga olgan holda, parlamentning qonun ijodkorligi borasidagi ishining sifatini keskin oshirish nazarda tutilgan edi.**

To‘rtinchidan, Senat asosan mahalliy kengashlar, hududlarning vakillaridan iborat bo‘lishini hamda vakillik vazifasini bajarishini inobatga olib, umum davlat va hududiy manfaatlarning mutanosibligiga erishish ko‘zda tutilgan edi.

Beshinchidan, aholining mamlakat ijtimoiy va siyosiy hayotidagi ishtiroki ko‘lamini yanada kengaytirishni maqsad qilib, shu borada yuqori palata – Senatning viloyat, tuman va shahar vakillik organlari deputatlaridan saylanishi belgilab qo‘yilgan edi.

Ana shu maqsadlardan kelib chiqib fikr yuritadigan bo‘lsak, barchamizga ayonki, Senat a’zolari avvalo joylardagi mahalliy kengashlarning deputatlari – vakillari sifatida faoliyat ko‘rsatadi. Ya’ni, siz, hurmatli senatorlar, shuni yaxshi tushunib olishingiz kerakki, birinchi navbatda sizlarga ishonch bildirib, deputat etib saylagan o‘z saylovchilaringiz oldida mas’ul va javobgarsiz.

Nega deganda, Qoraqalpog‘iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahri mahalliy kengashlarining har biri 6 nafar deputatni Senatga vakil qilib yuborgan ekan, ularning hisobotini eshitish va faoliyati haqida xulosa chiqarishga albatta haqlidir.

Shu ma’noda, qabul qilinayotgan qonunlarning sifati va ta’sirchanligini oshirishda Senatning o‘rnini va ahamiyatini, shu bilan birga, mas’uliyati nechog‘liq katta ekanini doimo yodda saqlashingiz lozim. Chunki biz qayerda, qaysi lavozimda ishlamaylik, qaysi siyosiy partiyaga a’zo bo‘lmaylik, umum davlat manfaati, O‘zbekiston kelajagi barchamizni birlashtiradi.

Siz, hurmatli Senat a’zolari, bu muhim masalaning mohiyatini to‘g‘ri tushunib, o‘z faoliyatingizni aynan shu asosda tashkil etasiz, deb ishonaman.

Qadrli do‘sstar!

Ma’lumki, mamlakatimizda ikki palatali parlament ish boshlashi bilan Prezidentning ba’zi vakolatlari Senatga o‘tkazildi. Senat O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining taqdimnomasiga asosan amnistiya e’lon qilish, O‘zbekistonning chet davlatlardagi diplomatik va boshqa vakillarini tayinlash va lavozimidan ozod etish masalalarini hal qilish vakolatiga ega bo‘ldi.

Bundan tashqari, Senat ijro etuvchi hokimiyat organlari faoliyati ustidan parlament nazoratini amalga oshirmoqda. U har yili davlat byudjeti loyihibalarini ko‘rib chiqadi, uning bajarilishini nazorat qiladi, davlat idoralari rahbarlarining hisobotlarini tinglaydi.

Bugungi kunda Senat tomonidan xalq deputatlari mahalliy kengashlari faoliyatining samarasini oshirish va ularga uslubiy yordam ko'rsatish, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlariga saylovlarni yuksak demokratik saviyada o'tkazish borasida katta ish olib borilmoqda.

Shu bilan birga, hayotning shiddat bilan o'zgarib borayotgani, jamiyat va davlat hayotining barcha sohalarida biz amalga oshirayotgan demokratik islohotlarni chuqurlashtirish vazifasi Senat faoliyatini yanada takomillashtirishni talab qilmoqda.

Ayni shu masalalar bo'yicha Oliy Majlis palatalarining ertaga bo'ladigan qo'shma yig'ilishida atroflicha gaplashib olamiz.

Endi kun tartibiga kiritilgan tashkiliy masalaga o'tadigan bo'lsak, avvalo, Senat raisi va uning o'rribbosarlarini saylash to'g'risidagi masalani ko'rib chiqishimiz zarur.

Ma'lumki, Konstitutsiyamizning 93-moddasiga muvofiq, Senat raisligiga nomzod O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan takdim etilishi belgilangan. Ana shu normaga binoan, ko'pgina maslahatlarga asoslanib, men Oliy Majlis Senati raisi lavozimiga senator Nig'matilla To'lqinovich Yo'ldoshev nomzodini taqdim etmoqchiman.

Nig'matilla Yo'ldoshev 1962-yilda, Toshkent shahrida tug'ilgan, huquqshunos.

2011-yildan buyon O'zbekiston Respublikasi adliya vaziri lavozimida ishlab kelmoqda.

N.Yo'ldoshev mehnat faoliyatini Olmaliq shahar prokuraturasining ish o'r ganuvchisi lavozimidan boshlab, prokuratura idoralarida katta tergovchi, boshqarma prokurori, bo'lim boshlig'i, Bosh prokuratura huzuridagi departament boshlig'i, Bosh prokuror o'rribbosari lavozimlarida xizmat qilgan.

Mehnat faoliyati davomida orttirgan katta amaliy va hayotiy tajribasi, bilimi, kasbiy mahorati hamda tashkilotchilik va talabchanlik qobiliyatini e'tiborga olgan holda, Nig'matilla To'lqinovich Yo'ldoshev Oliy Majlis Senati raisi lavozimiga har tomonlama munosib nomzod, deb hisoblayman.

Endi Senat raisining o'rribbosarlari lavozimiga nomzodlar haqida gapi radigan bo'lsak, men bu vazifalarga quyidagi nomzodlarni tavsiya etmoqchiman.

Senat raisi o'rribbosari lavozimiga senator Svetlana Boymirzayevna Ortiqovaning nomzodini tavsiya etaman.

Svetlana Ortiqova 1962-yili Namangan viloyati Uchqo'rg'on tumanida tug'ilgan. 1987-yili hozirgi Toshkent davlat yuridik universitetini tamomlagan. Mutaxassisligi bo'yicha huquqshunos, ko'p yillar O'zbekiston Respublikasi Prokuraturasi idoralarida xizmat qilgan, 2010-2014-yillari Oliy Majlis Senatining Qonunchilik va sud-huquq masalalari qo'mitasi raisi vazifasida faoliyat ko'rsatgan.

2014-yildan buyon Markaziy saylov komissiyasi raisining o'rribbosari vazifasida ishlab kelmoqda.

O'ylaymanki, bu kishini ham ko'pchilik, shu zalda o'tirganlarning barchasi yaxshi biladi. Avvalo, uning yetarli bilim va tajribasini, malaka va mahoratini, obro'-e'tiborini yuksak baholaydi, desam, xato bo'lmaydi.

Ma'lumki, Konstitutsiyamizning 86-moddasiga asosan Senat raisi o'rribbosarlaridan biri Qoraqalpog'iston Respublikasining vakili bo'lishi belgilab qo'yilgan. Men bu lavozimga hozirgi vaqtida Qoraqalpog'iston Respublikasi Jo'qorg'i Kengesi raisi vazifasida ishlab kelayotgan senator Musa Tadjetdinovich Yerniyazov

nomzodini tavsiya etaman. O‘ylaymanki, bu nomzodni ham barchangiz yaxshi taniysiz, uning mehnat va ijtimoiy faoliyati haqida atroflicha ma’lumotga egasiz.

Musa Yerniyazov 1947-yilda Qoraqalpog‘iston Respublikasi, Kegeyli tumanida tug‘ilgan, muhandis-elektrik. Mehnat faoliyati davomida turli mas’uliyatlari lavozimlarda faoliyat yuritgan hamda katta amaliy tajriba to‘plagan. Jumladan, qurilish trestida muhandis, uchastka boshlig‘i, Qoraqalpog‘iston Respublikasi uy-joy communal xo‘jaligi vaziri, Davlat mulkini boshqarish va tadbirkorlikni qo‘llab-quvvatlash davlat qo‘mitasining raisi, Chimboy tumanı hokimi, Vazirlar Kengashi raisining o‘rinbosari lavozimlarida ishlagan.

Musa Yerniyazov Qoraqalpog‘iston Respublikasi Jo‘qorg‘i Kengesi raisi, Oliy Majlis Senati raisining o‘rinbosari lavozimida ishlagan davrida o‘zining tashkilotchilik va talabchanlik xususiyatlarini ko‘rsatgan.

Hurmatli Senat a’zolari!

Senat raisi va uning o‘rinbosarlari lavozimiga ko‘rsatilgan nomzodlarni qo‘llab-quvvatlaysizlar, deb ishonch bildirishga ruxsat bergaysiz.